

List do rodziców

Dwu- i wielojęzyczność

„W jaki sposób moje dziecko może uczyć się dwóch lub więcej języków obcych?”

Informacje i wskazówki
dotyczące wspierania nauki języków

© Martina Furlan

A6 - Bildung und Gesellschaft
Referat Kinderbildung und -betreuung
Pädagogische Qualitätsentwicklung
Frühe Sprachförderung
Wczesny rozwój językowy

Drodzy rodzice, drodzy wychowawcy,

język mówiony jest cennym skarbem w naszym społeczeństwie. Wasze dziecko w trakcie rozwoju ma kontakt z wieloma różnymi językami i kulturami. Ważne jest pozytywne wykorzystanie tej różnorodności, aby stworzyć optymalną podstawę do dalszego rozwoju. Język, którym się posługuje dana rodzina, ma szczególne znaczenie jako język pierwszy (język serca). Poprzez niego uczucia i indywidualne potrzeby są przekazywane w sposób autentyczny.

Chcielibyśmy przekazać Państwu kilka informacji i wskazówek dotyczących wsparcia językowego.

Czego potrzebuje moje dziecko, aby się mogło rozwijać językowo?

Jeśli Państwa dziecko dorasta w dwóch różnych językach, np. język rodzinny w domu i niemiecki w podstawowej placówce wychowawczo-opiekuńczej (żłobek, przedszkole itp.), otwiera się przed nim wielka szansa na przyszłość. Różne badania i analizy wykazały, że dzieciom łatwo jest opanować kilka języków na raz.

Postrzegajcie edukację i opiekę nad dziećmi jako pozytywne źródło:

Języków uczy się tym łatwiej, im wcześniej, bardziej beztrudno oraz poprzez zabawę dziecko będzie miało z nimi styczność. W różnych placówkach wykwalifikowany personel promuje język niemiecki szczególnie poprzez gry, rozmowy, piosenki i wiersze, książki z obrazkami i opowiadania. Tutaj dziecko otrzymuje szansę na naukę języka bez presji i przymusu oraz na nawiązanie kontaktów społecznych. Regularna wizyta w placówce opiekuńczo-wychowawczej ma pozytywny wpływ na rozwój językowy dziecka.

Kontakty społeczne (kontakty z innymi dziećmi, spotkania w ramach zabawy, grupy zabawowe, itp.) dodatkowo stymulują interakcje językowe.

Postrzegajcie pierwszy język (język rodzinny) jako pozytywne źródło:

Jedna osoba powinna mówić do dziecka tylko w jednym języku. Dlatego też reguła ta nazywana jest również „regułą 1 i 1” (1 osoba, 1 język). W ten sposób dzieci mogą odróżnić języki używane w rodzinie i w środowisku społecznym i nauczyć się ich najlepiej. Proszę pamiętać, że nie ma zmiany pomiędzy językami!

Oczywiście, ta zasada może być od czasu do czasu łamana, aby zniwelować problemy w komunikacji, ale im bardziej się jej Państwo trzymają, tym łatwiej jest dzieciom rozróżnić poszczególne języki.

Praktyczne pomysły i sugestie do wdrożenia w rodzinie

Język jest niezbędny i ważny nie tylko w placówce wychowawczo-opiekuńczej dzieci, ale także w życiu codziennym rodziny.

Język jest wszędzie

Umiejętności językowe dziecka rosną z dnia na dzień i są wzmacniane poprzez jego aktywne słuchanie i mówienie. Dziecko powinno być angażowane w codzienne czynności (np. wspólne gotowanie, zakupy itp.) i wspierane przy tym werbalnie.

Codziennie rozmowy z dzieckiem są niezwykle ważne:

Opowiadajcie dziecku o
...swojej pracy
...małej przygodzie
...zaplanowanym rozkładzie dnia
...swoich uczuciach.

Jest niezliczona ilość sytuacji i momentów, w których możecie Państwo towarzyszyć dziecku językowo. Dajcie Waszemu dziecku czas na opowiedzenie o jego codziennych doświadczeniach:

„Jak było dzisiaj w przedszkolu?”
„Co było dzisiaj do jedzenia?”
„W co bawiłeś/aś się dzisiaj w ogrodzie?”
„Czy znów śpiewałeś/aś piosenkę w przedszkolu?” „Chciałbyś/abyś mi ją zaśpiewać?”
„Jak było na przyjęciu urodzinowym Simona?”

Opowiadając historię, dziecko stopniowo uczy się lepiej wyrażać siebie i może wyjaśniać swoje pomysły i życzenia odpowiednimi słowami.

Praktyczna wskazówka:

Należy używać „korygującej informacji zwrotnej”. Oznacza to, że nie poprawia się dziecka bezpośrednio w przypadku błędów mowy, lecz zamiast tego powtarza się to samo zdanie poprawnie. Dzięki temu dziecko słyszy prawidłowe zdanie, które z czasem utkwi mu w pamięci.

Oglądajcie razem książki

Książki dla dzieci zawierają informacje, pobudzają do myślenia i dyskusji, odnoszą się do uczuć i promują wyobraźnię i kreatywność. Ponadto dziecko nabywa ważne umiejętności potrzebne do rozpoczęcia nauki w szkole.

Podczas przeglądania i czytania na głos ważne jest:

- żeby dawało radość dzieciom i dorosłym,
- aby dziecko mogło wnieść własne spostrzeżenia na temat treści i zdjęć danego opowiadania.

Nazywa się to dialogowym podejściem do książki obrazkowej.

Praktyczna wskazówka:

Niemieckie książki obrazkowe, które zawierają niewiele tekstu lub nie mają go w ogóle, są dobre do oglądania obrazków z dzieckiem i opisywania ich w pierwszym języku (np. tak zwane „Wimmelbücher”, czyli książki z ukrytymi przedmiotami). Książki z obrazkami można wypożyczać z bibliotek i przedszkoli. Ponadto prowincja Styria oferuje platformę z wieloma poradami dotyczącymi książek.

Piosenki, zabawy paluszkowe i rymowanki są również bardzo ważne dla rozwoju umiejętności językowych. One nie tylko cieszą dzieci, ale też podświadomie wspierają umiejętności dziecka.

Media cyfrowe nie zastąpią języka mówionego!

Nadmierne korzystanie z mediów (telewizja, filmy na tablecie, smartfonie,...) nie sprzyja rozwojowi językowemu Państwa dziecka. Dzieci uczą się znacznie więcej poprzez bezpośrednie rozmowy z Państwem i innymi ludźmi.

„Język jest kluczem do świata.“

Wilhelm von Humboldt

Źródła:

Boeckmann, Klaus-Börge/ Lins, Sabina/ Orlovsky, Sarah/ Wondraczek, Ines (2011): Mehrsprachigkeit in den Kindergärten. Methodisches Handbuch für die Sprachvermittlung. Wien: Amt der Niederösterreichischen Landesregierung/ Regionaler Entwicklungsverband Industrieviertel-Projektmanagement. (Wielojęzyczność w przedszkolach. Podręcznik metodyczny do nauczania języków. Wiedeń: Biuro Rządu Krajowego Dolnej Austrii/ Regionalne stowarzyszenie rozwoju okręgów przemysłowych – dział ds.zarządzania projektami).

Ulich, Michaela (k.A.): Wie lernt mein Kind 2 Sprachen, Deutsch und die Familiensprache? München: Staatsinstitut für Frühpädagogik-IFP München. (Jak moje dziecko nauczy się dwóch języków, niemieckiego i języka rodzinnego? Monachium: Państwowy instytut edukacji wczesnej IFP Monachium). Online dostępne pod:

https://www.ifp.bayern.de/imperia/md/content/stmas/ifp/elternbrief_deutsch.pdf [17.7.2020].

Charlotte Bühler Institut im Auftrag der Ämter der Landesregierungen der österreichischen Bundesländer, Magistrat der Stadt Wien & Unterrichtsministerium für Unterricht, Kunst und Kultur (2009a): Bildungsplan-Anteil zur sprachlichen Förderung in elementaren Bildungseinrichtungen. Aktualisierte Version. Wien: BMUKK (Instytut im. Charlotte Bühler na zlecenie urzędów wojewódzkich w Austrii, rady miasta Wiednia i Ministerstwa Edukacji i Sztuki (2009a):Część planu edukacyjnego w zakresie wsparcia językowego w szkołach podstawowych. Wersja zaktualizowana. Wiedeń: BMUKK)

